

RAS: Van ongrijpbaar concept naar tastbare praktijk

KvK Projectendag
7 april 2011
Lissy Nijhuis

Opzet presentatie

- Toelichting RAS
- Thematische uitwerking
- Van RAS naar ORAS
- Van RAS naar PAS
- Vragen

Ambities Rotterdam

“Rotterdam is klimaatbestendig in 2025”

Dit betekent dat:

- In 2025 de maatregelen zijn getroffen om minimaal last en maximaal profijt te hebben van klimaatverandering in de komende decennia
- Met de voorziene klimaatverandering op langere termijn (en de onzekerheid daarin) structureel rekening wordt gehouden bij de ontwikkeling van Rotterdam

Rotterdamse Adaptatie Strategie (RAS)

De RAS (in 2014) is een combinatie van:

- Voorstel tot fysieke en procesmatige maatregelen waar dat kan en randvoorwaarden waar dat moet
- (Proces)afspraken,
 - Uitgewerkt per thema
 - Uitgewerkt per gebied
 - Uitgewerkt in de tijd

Die ertoe leiden dat Rotterdam in 2025 klimaatbestendig genoemd kan worden.

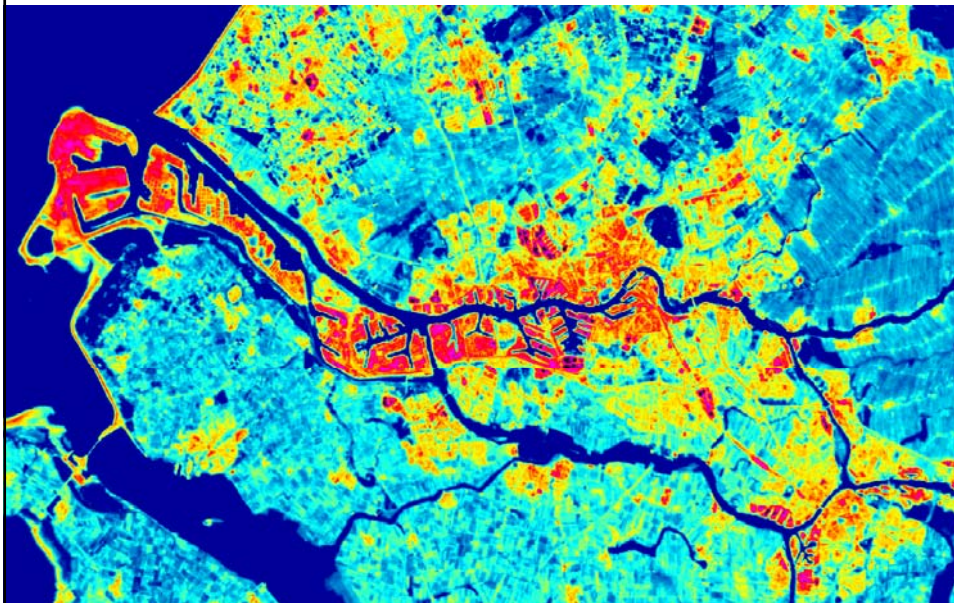

Uitwerking per thema

Thema	“Klimaatbestendig in 2011”
Stadsklimaat	Rotterdam maakt optimaal gebruik van kennis van weer en klimaat om de stad duurzaam te laten functioneren in zowel economische (sterke, klimaatelastische economie) als maatschappelijke zin (aantrekkelijke, veilige, en gezonde woonstad)
Waterveiligheid / Adaptief bouwen	Binnendijs waterveiligheid voldoet aan vigerende (nationale) normering (waterkeringen op orde) en buitendijs waterveiligheid aan regionale maatstaven. Inclusief: Helderere communicatie vanuit de overheid, duidelijke handelingsperspectieven en verantwoordelijkheidsverdeling en een routeplanner die aangeeft hoe vanaf 2025 op flexibele wijze het hoofd wordt geboden aan klimaatverandering
Stedelijk watermanagement	Het watersysteem zorgt voor voldoende: <ul style="list-style-type: none">• capaciteit bij extreme neerslag• waterkwaliteit gezond watersysteem• watervoorziening tijdens droogte
Bereikbaarheid	De bereikbaarheid van stad en haven wordt gewaarborgd via bekende vervoersmodaliteiten, aangevuld met de ontwikkeling van aanbod voor nieuwe, aan klimaat aangepaste, mobiliteitsvraag

Problemanalyse: Hittestress (1)

Problemanalyse: Hittestress (2)

- Er is sprake van een hitte-eiland effect in Rotterdam
- Overdag verschil van 2°C (koelste plek: Park)
- 's Nachts verschil van 7°C (koelste plek: Kralingen)
- Grote verschillen in gevoelstemperatuur (>15°C)
- Anno 2011 al dagen met thermisch discomfort
- Veel verschillende maatregelen mogelijk (inclusief handelingsperspectief voor burgers)

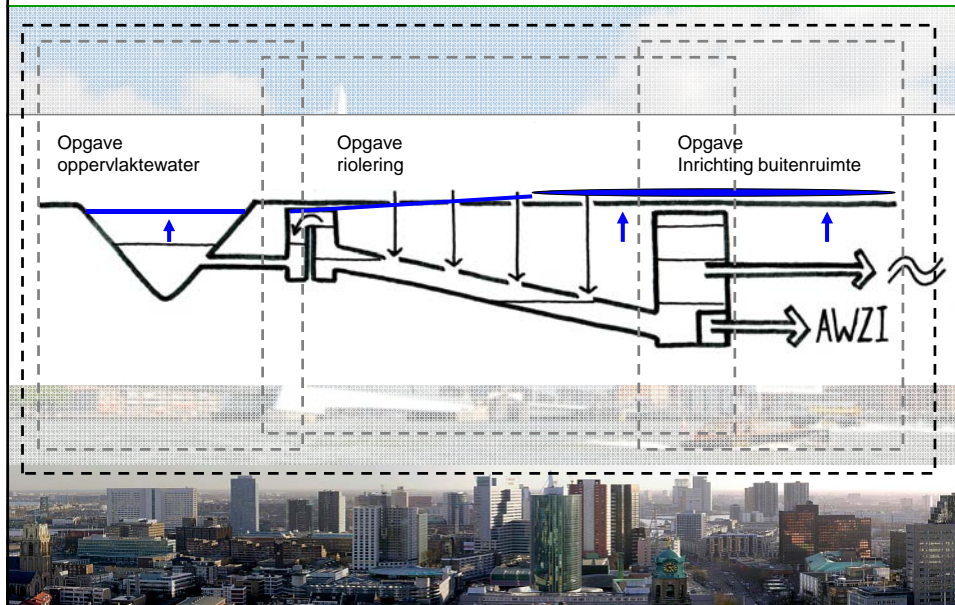

Vertaling naar praktijk

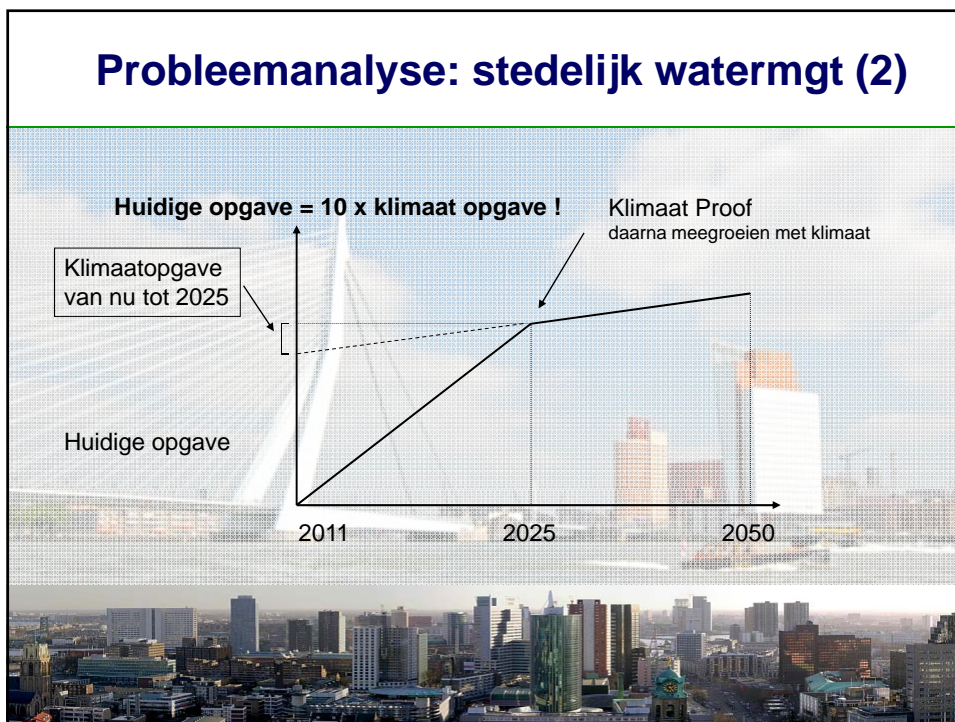
- Nodig voor beleid:
 - Wie heeft er nu precies last van?
 - Wat gaat er mis als we niets doen?
 - Wie is er überhaupt verantwoordelijk?
- Nodig voor uitvoering:
 - welk groen precies?
 - rol van wind?
 - watervraag groen?
- Praktijk:
 - Vertalen naar kansen (thermisch comfort)!
 - Aansluiten bij lopende thema's!

Problemanalyse: stedelijk watermgt (1)

Problemanalyse: stedelijk watermgt (2)

Vertaling naar praktijk

- Nodig voor beleid/uitvoering:
Analyse van gevoeligheid in specifieke gebieden en maatregelen om gevoeligheid te reduceren

- Praktijk:
 - Case studies 2e tranche KvK (CPC)
 - Vertaling Waterplan II naar deelgemeentelijke plannen
 - Starten met no/low regret: Waterpleinen, groene daken, groene gevels, Museumparkgarage

Van RAS naar ORAS

Vragen:

- Zijn er onderwerpen in de RAS die een regionale uitwerking hebben?
 - qua kwetsbaarheid (e.g. waterveiligheid)
 - qua oplossingen (e.g. stadsklimaat)

- Zijn er onderwerpen rondom klimaatadaptatie die regiogemeenten op regionale schaal op willen (moeten!?) pakken?

Van RAS naar PAS

Nodig:

- Duidelijke probleemanalyse (inclusief sense of urgency)
- Inzicht in handelingsperspectief
- Ruimte om innovatief te werk te gaan
- Wanneer klaar (monitoring, voortschrijdend inzicht)

Oplossing:

- 2012: RAS 3.0 probleemanalyse
- 2014: RAS 4.0 uitvoeringsstrategie

Adaptatie Toolbox

	Kans beperking	Gevolg beperking	Herstel bevordering
Regio	<p>Improve safety level surge barrier</p>	<p>Flood risk maps Evacuation plan</p>	<p>(Re-)define priorities</p>
Stad	<p>Greening the city Innovative water storage</p>	<p>Water resistant utilities</p>	<p>Back up systems Flood damage insurance fund</p>
Wijk/ straat	<p>Raising surface level Water resistant buildings</p>	<p>Create safe havens Green walking routes</p>	<p>Install pumps</p>
Gebouw	<p>Greening roofs / facades</p>	<p>Dry-/ wet proof building Change behaviour</p>	<p>Install pumps</p>

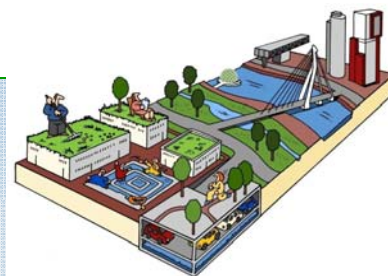
Adaptatie Toolbox

Vragen

1. Hoe opschalen?

Opschalen prima, maar bijv. buitendijks is het de verantwoordelijkheid van de gebruiker zelf.

2. Hoe Implementeren?

Niet alle onderdelen van het klimaatvraagstuk worden als even urgent ervaren, risico is dat het hele vraagstuk terzijde wordt geschoven, ook de innovatieve no-regret maatregelen

3. Hoe voortgang uitvoering meten?

Klimaatbestendigheid is een complex, abstract en subjectief begrip, kwantitatieve voortgangsmonitoring kan helemaal niet

